

**μετ-ονομάζω**, μέλ. -σω, προσφωνώ με καινούριο όνομα, *αίγιδας μετωνόμασαν*, τους έδωσαν νέο όνομα, *αίγιδες*, σε Ηρόδ. — Παθ., λαμβάνω ή δέχομαι ένα νέο όνομα, στον ίδ., σε Θουκ.

**μετ-όπι̃ν**, επίρρ., = *μετόπισθε*, σε Σοφ.

**μετ-όπισθε**, πριν από φωνήεν, -θεν, **I.** επίρρ.: **1.** του τόπου, από πίσω, προς τα πίσω, πίσω, σε Όμηρ., Ησίοδ. **2.** του χρόνου, έπειτα, ύστερα, σε Όμηρ. **II.** πρώθ. με γεν., πίσω (από), στον ίδ.

**μετοπωρινός, -ή, -όν**, φθινοπωρινός, σε Θουκ., Ξεν.: το ουδ. ως επίρρ., σε Ησίοδ. (πρβλ. [όπωρινός](#)).

**μετ-όπωρον, τό (ὄπώρα)**, προχωρημένο φθινόπωρο, σε Θουκ.

**μετ-ορμίζω**, Ιων. αντί *μεθορμίζω*.

**μετ-όρχιον, τό**, χώρος ανάμεσα στις σειρές των αμπελιών, σε Αριστοφ.

**μετουσία, ή**, συμμετοχή, συνεργασία, κοινωνία (μετοχή), *τινός*, ενός πράγματος, σε Αριστοφ., Δημ.

**μετοχή, ή**, συμμετοχή, κοινότητα, σε Ηρόδ.

**μετ-οχλίζω**, μέλ. -ίσω, Επικ. γ' ενικ. ευκτ. αόρ. α' *μετοχλίσσειε*, **I.** μετακινώ με τη χρήση μοχλού, σηκώνω και απομακρύνω από τη μέση ένα βαρύ σώμα, σε Όμηρ. Οδ. **II.** σπρώχνω προς τα πίσω ένα εμπόδιο, σε Όμηρ. Ιλ.

**μέτοχος, -ον (μετέχω)**: **I.** αυτός που έχει μερίδιο σε κάτι, που συμμετέχει κάπου, με γεν., σε Ηρόδ., Ευρ. **II.** ως ουσ., συνεργάτης, συνεργός, *τουφόνου*, σε Ευρ.: *απόλ.*, σε Θουκ.

**μετρέω (μέτρον)**, μέλ. -ήσω, μετρώ με οποιονδήποτε τρόπο: **I.** λέγεται για τόπο, μετρώ, δηλ. διαβαίνω, διασχίζω, *πέλαγος μέγα μετρήσασαν*, σε Όμηρ. Οδ. — Μέσ., *ἄλλα μετρήσασθαι*, σε Μόσχ. **II. 1.** με την κοινή έννοια, μετρώ, Λατ. *metiri, tēn γῆν σταδίοισι*, σε Ηρόδ.: *τῆ γαστρὶ μετροῦμαι τὴν εὐδαιμονίαν*, μετρώ (υπολογίζω) την ευτυχία με τις αισθησιακές απολαύσεις, σε Δημ. — Μέσ., *μετρεῖσθαι ἴχνη*, μετρώ με το βλέμμα μου τα βήματά του, σε Σοφ. — Παθ., υπόκειμαι σε μέτρηση, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **2.** απαριθμώ, υπολογίζω, σε Θεόκρ. **3.** παραχωρώ κάτι με μέτρο, παρέχω σαν δωρεά κάτι καθορισμένο, σε Αριστοφ., Δημ. — Μέσ., *έχω παραχωρήσει τον εαυτό μου σε κάποιον με ορισμένο τρόπο, εὖ μετρεῖσθαι*, λαμβάνω ευνοϊκή εκτίμηση, υπολογισμό, σε Ησίοδ.: *τὰ ἄλφιτα μετροῦμενοι*, σε Δημ.

**μέτρημα, -ατος, τό, 1.** απόσταση υπολογισμένη με μετρική μονάδα, σε Ευρ. **2.** μερίδα, επίδομα, παροχή, στον ίδ.

**μέτρησις, ή**, μέτρημα, υπολογισμός, εκτίμηση, σε Ηρόδ., Ξεν.

**μετρητέον**, ρημ. επίθ., κάτι που πρέπει να μετρηθεί, σε Πλάτ.

**μετρητής, -οῦ, ὁ (μετρέω)**: **I.** αυτός που αναλαμβάνει τη μέτρηση, σε Πλάτ. **II.** *ἀμφορεύς*, δοχείο ως μονάδα μέτρησης υγρών, που χωράει 12 *χόες* ή 144 *κοτύλας*, περίπου 9 γαλόνια Αγγλίας, σε Δημ.

**μετρητικός, -ή, -όν (μετρέω)**, αυτός που αναφέρεται ή προορίζεται για μέτρηση, σε Ευρ., Πλάτ.: *ή -κή* (δηλ. *τέχνη*), μέτρηση, στον ίδ.

**μετρητός, -ή, -όν (μετρέω)**, αυτός που μπορεί να μετρηθεί, σε Ευρ., Πλάτ. **μετριάζω (μέτριος)**, μέλ. -σω, **I.** είμαι μετριοπαθής, τηρώ το μέτρο, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ. **II.** *μτβ.*, μετριάζω, ρυθμίζω, ελέγχω, Λατ. *moderari*, σε Πλάτ. κ.λπ.

**μετρικός, -ή, -όν (μέτρον)**, αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στο μέτρο, αυτός που αναφέρεται στην επιστήμη της μέτρησης με ορισμένες μονάδες, σε Αριστ.: *τὰ -κά και ή -κή* (ενν. *τέχνη*), προσωδία, στον ίδ.

**μετριοπάθειω**, ανέχομαι με λογική διάθεση, *τινί*, σε Κ.Δ.

**μετριο-πάθης, -ές (πάθος)**, αυτός που μετριάζει τα πάθη του, όρος των Περιπατητικῶν.

**μετριοπότης, -ον, ὁ**, αυτός που πίνει με μέτρο, σε Ξεν.

**μέτριος, -α, -ον και -ος, -ον (μέτρον)**,

**A.** εντός των πλαισίων του μέτρου, απ' όπου: **I.** λέγεται για μέγεθος, μετρίου ύψους, σε Ηρόδ.: *μέτριος πῆχυς*, η μέτρια, η συνήθης μονάδα μέτρησης μήκους, στον ίδ.: ομοίως λέγεται για χρόνο, σύνηθες, μέτριο χρονικό διάστημα, σε Πλάτ. **II.** χρησιμ. για αριθμό, για ποσότητα, λίγος, σε Ξεν. **III.**

**1.** λέγεται για κοινωνική βαθμίδα, αυτός που έχει ταπεινή προέλευση, μέτριος, κοινός, σε Ησιόδ., Ευρ. κ.λπ.: ταπεινής ή μεσαίας κοινωνικής τάξης, σε αντίθ.

προς την υψηλή ή πολύ χαμηλή κοινωνική τάξη, στους Τραγ. κ.λπ.: *τὸ μέτριον*, το κοινό, το σύνηθες, Λατ. *aurea mediocritas*, σε Σοφ.: ομοίως, *τὰ μέτρια*, σε Ευρ. κ.λπ.: ομοίως, *μετρία φιλία*, μια όχι και τόσο σπουδαία φιλία, στον ίδ.: *μετρίῳ ἐσθῆτι χρῆσθαι*, κοινό, καθημερινό φόρεμα, σε Θουκ.: *μετρία φυλακῆ*, χωρίς στενή συνοδεία, στον ίδ.: *οἱ μέτριοι*, συνήθεις άνθρωποι, το κοινό είδος, σε Δημ.: επίσης, *ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι*, μόλις επαρκές, σε Πλάτ. **2.** μετριοπαθής, ανεκτικός, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.: *τὰ μέτρια*,

μετριοπαθείς, επιεικείς όροι, σε Θουκ. **3.** λέγεται για πρόσωπα, μετριοπαθής, μετρημένος, ενάρετος, σε Θεόγν., Ευρ.: *μετριώτεροι ἐς τὰ πολιτικά*, σε Θουκ.: *μέτριοι πρὸς δίαίταν*, σε Αισχίν.

**4.** συμμετρικός, κατάλληλος, σε Ξεν. **B. I. 1.** επίρρ. *μετρίως*, μετριοπαθῶς, εντός των καθορισμένων ορίων, στο καθορισμένο μέτρο, δικαίως, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.: *μετρίως ἔχειν τοῦ βίου*,

εἶναι μετρίως ευκατάστατος, σε Ηρόδ.: συγκρ. *μετριώτερον*, υπερθ. *-ώτατα*, σε Θουκ. **2.** αρκετά, επαρκῶς, σε Αριστοφ. κ.λπ. **3.** σεμνά, με μετριοπάθεια, σε Ευρ., Ξεν.: με δίκαιους όρους, σε Θουκ. **II.** το ουδ. *μέτριον* και *μέτρια* χρησιμ. επίσης ως επίρρ., σε Πλάτ.: με άρθρο, *τὸμέτριον*, σε Ξεν.: *τὰ μέτρια*, σε Θουκ.

**μετριότης, -ητος, ἡ, I.** μετριοπάθεια, σε Θουκ., Πλάτ.: *μετριότης τῶν σίτων*, μετριοπάθεια στο φαγητό, σε Ξεν. **II.** μεσαία κατάσταση, Λατ. *mediocritas*, σε Αριστ.

**μέτρον, τό, I.** αυτό δια του οποίου μετρίεται, υπολογίζεται το οτιδήποτε: **1.** μέτρο σύγκρισης ή κανόνας, σε Ομήρ. Ιλ.: *ἄνδρα πάντων χρημάτων μέτρον εἶναι*, εἶναι το υπέρτατο μέτρο για όλα τα πράγματα, σε Πλάτ. **2.** μονάδα μέτρησης περιεχομένου, είτε στερεοῦ είτε υγροῦ, *δῶκεν μέθῃ, χίλια μέτρα*, σε Ομήρ. Ιλ.: *εἴκοσι μέτρα ἀλφίτου*, σε Ομήρ. Οδ. **3.** αυτό που έχει ή μπορεί να μετρηθεί, το μήκος, το μέγεθος, *μέτρα κελεύθου*, το μήκος του δρόμου, σε Ομήρ. Οδ.: *μέτρον ἐξήκοντα σταδίου*, σε Θουκ.: *μέτρον ἤβης*, το πλήρες ως προς το μέτρο, δηλ. κορύφωση, ακμή, λέγεται για τη νεότητα, σε Ομήρ. Ιλ.: *μέτρα μορφῆς*, το μέγεθος και το σουλούπι κάποιου, σε Ευρ. **4.** το πρέπον μέτρο ή όριο, αναλογία, *μέτραφυλάσσεσθαι*, σε Ησιόδ.: *κατὰ μέτρον*, στον ίδ.: *ὑπὲρ μέτρον*, σε Θεόγν.: *πλέον μέτρον*, σε Πλάτ.: *μέτρῳ* = *μετρίως*, σε Πίνδ.

**II. 1.** το μέτρο του στίχου, σε αντίθ. προς το *μέλος* (μελωδία, αρμονία) και τον *ρυθμόν* (χρόνος, το τέμπο της μελωδίας), σε Αριστοφ., Πλάτ. **2.** στίχος (ποιητικός), σε Πλάτ.

**μετωπηδόν (μέτωπον)**, επίρρ., με το μέτωπο προς τα εμπρός· λέγεται για πλοία, σχηματίζοντας αδιαπέραστο μέτωπο, σε γραμμή παράταξης· σε αντίθ. προς το *ἐπὶ κέρως* (παραταγμένα το ένα πίσω από το άλλο), σε Θουκ.

**μετωπίδιος, -ον (μέτωπον)**, αυτός που βρίσκεται στο μέτωπο, σε Ανθ.

**μετ-ώπιον, τό**, = *μέτωπον*, το μέτωπο, σε Ομήρ. Ιλ.

**μέτ-ωπον, τό (μετά, ὄψ)**· **I.** το διάστημα ανάμεσα στα μάτια, κούτελο, μέτωπο, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** το μπροστινό μέρος του κεφαλιού ή ενός τοίχου ή

κτιρίου, σε Ηρόδ.· το μέτωπο (η πρώτη γραμμή) ενός στρατού ή στόλου, σε Αισχύλ., Ξεν.· *ἐπὶ μετώπου* ή *ἐν μετώπῳ*, σε παράταξη γραμμής, σε αντίθ. προς το *ἐπὶ κέρως* ή *κέρας* (κατά στήλες, σε στοίχιση), σε Ξεν.

**μεῦ**, Επικ. και Ιων. αντί *μοῦ*, γεν. τοῦ *ἐγώ*.

**μέχρι** και **μέχρις**, επίρρ., ως ένα σημείο, ως εκεί, ίσαμε. **I.** πριν από πρόθ., *μέχρι* πρόσ, Λατ. *usque ad*, σε Πλάτ.· ομοίως πριν από επίρρ.· *μέχρι δεῦρο* τοῦ λόγου, στον ίδ.· *μέχρι τότε*, σε Θουκ. **II.** όταν λειτουργεί ως πρόθ. με γεν., έως, ίσαμε. **1.** λέγεται για τόπο, *μέχρι θαλάσσης*, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέχρι τῆς πόλεως*, σε Θουκ. **2.** λέγεται για χρόνο, *τέο μέχρις*; δηλ. *τίνος μέχρι χρόνου*; Λατ. *quousque?* έως πότε; σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *μέχρι οὔ*; *μέχρι ὄσου*; σε Ηρόδ.· με άρθρο, *τὸ μέχρι ἐμεῦ*, ίσαμε τον καιρό μου, στον ίδ. **3.** λέγεται για μέτρο ή βαθμό, *μέχρι σοῦ δικαίου*, ως το βαθμό που συνάδει με το δίκαιο, σε Θουκ.· *μέχρι τοῦ δυνατοῦ*, σε Πλάτ. **4.** με αριθμούς, ίσαμε, περίπου, σχεδόν, μερικές φορές χωρίς να τροποποιείται η πτώση του ουσ., *μέχρι τριάκοντα ἔτη*, σε Αισχίν. **5.** στην Ιων., το *μέχρι οὔ* χρησιμ. μερικές φορές όπως το απλό *μέχρι*, *μέχρι οὔ ὅκτῳ πύργων*, σε Ηρόδ. **III.** **1.** ως συνδ., ίσαμε, έως, *μέχρι μὲν ὠρεον*, με το *δέ* στη φράση απόδοσης, σε Ηρόδ.· *μέχρι σκότος ἐγένετο*, σε Ξεν. **2.** το *μέχρι ἂν* ακολουθ. από υποτ., στον ίδ.· ομοίως, χωρίς το *ἂν*, *μέχρι τοῦτο ἴδωμεν*, σε Ηρόδ.

**μή**, μη, είναι το αρνητικό μόριο που εκφράζει άρνηση που προκύπτει από σκέψη, επιθυμία, ενώ το *οὔ* εκφράζει άρνηση που προκύπτει από κατηγορηματική δήλωση, πραγματικό γεγονός, δηλ. το *μή* υποδηλώνει ότι κάποιος επιθυμεί να μην ισχύει κάτι, με το *οὔ*, ότι δεν ισχύει· οι ίδιες διαφορές ισχύουν για όλα τα σύνθετα των *μή* και *οὔ*.

**A.** σε ANEΞAPTHTEΣ προτάσεις, **1.** με προστ., *μή μ' ἐρέθιζε*, μη με προκαλείς, σε Ομήρ. Ιλ.· *μή τις ἀκουσάτω*, μην ακούσει κανείς, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με υποτ., *μή δή μ' ἐάσης*, σε Ομήρ. Ιλ.· *μή ἴωμεν* (Επικ. αντί *ἴωμεν*), στο ίδ.· *μή πάθωμεν*, σε Ξεν. **3.** με ευκτ., χρησιμ. για να εκφράσει επιθυμία ή κάτι που μπορεί να μη συμβεί, *ἂ μή κραίνοι τύχη*, αυτά που η τύχη μπορεί να μην τα φέρει, σε Αισχύλ.· επίσης, σε επιθυμίες που αναφέρονται στο παρελθόν και έτσι δεν μπορούν να ικανοποιηθούν, *μή ποτ' ὄφελον λιπεῖν*, σε Σοφ. **4.** σε ευχές και όρκους, όπου το *οὔ* θα μπορούσε να αναμένεται, *ἴστω Ζεὺς μή μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνήρ ἐποχήσεται ἄλλος*, μάρτυράς μου ο Ζεὺς (Δίας), κανένας άλλος άνδρας δεν θα ιππεύσει αυτά τα άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.· *μὰ τὴν Ἀφροδίτην, μή ἐγὼ σ' ἀφήσω*, σε Αριστοφ. **5.** με απαρ., που χρησιμ. ως προστ., *μή δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππους*, σε Ομήρ. Ιλ. **B.** σε ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΕΣ προτάσεις: **1.** με τελικούς συνδ., *ἴνα μή, ὅπως μή, ὡς μή, ὄφρα*, για να μη, Λατ. *ne*, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· το *μή* συχνά στέκεται στο λόγο και μόνο του, *ἴνα μή*, σε Ομηρ., Αττ. **2.** σε περίοδο με υποθετικές προτάσεις, μετά το *εἰ* (Επικ. *αἰ*), *εἴ κε* (*αἴ κε*), *εἰ ἂν, ἦν, ἐάν, ἄν*, Λατ. *nisi*, σε Όμηρ. κ.λπ.· ομοίως, *ὅτε μή* = *εἰμή*, κ.λπ. **3.** σε αναφορ. προτάσεις, όπου λανθάνει υπόθεση ή προϋπόθεση, *λέγονθ' ἂ μή δεῖ*, τέτοια λόγια που δεν θα έπρεπε κάποιος (να πει), σε Σοφ.· *λόγοις τοιούτοις οἷς σὺ μή τέρψει κλύων*, στον ίδ. **4.** με απαρ., πάντοτε εκτός από τις περιπτώσεις που το απαρ. ισοδ. με οριστ. ή ευκτ., όπως σε *oratio obliqua* (πλάγιο λόγο). **5.** με *μηχ.* όταν αυτή μπορεί να αναλυθεί σε υποθετική πρόταση, *μή ἀπενείκας = εἰ μή ἀπηνείκε*, σε Ηρόδ.· *μή θέλων = εἰ μή θέλεις*, σε Αισχύλ.· ομοίως, με γενική έννοια, *δίδασκέ μ' ὡς μή εἰδότα* = *ut qui nihil sciam*, σε Σοφ. **6.** με αφηρημένα ουσ., όπως με *μηχ.*, *τὰ μή δίκαια = ἂ ἂν μή ἦ δίκαια*, σε Αισχύλ.· *τὸ μή καλόν*, σε Σοφ.· *ἢ μή ἔπειρία = τὸ μή ἔχειν ἐμπειρίαν*, έλλειψη εμπειρίας, σε Αριστοφ. **7.** μετά από ρήματα που εκφράζουν φόβο ή ανησυχία

(πρβλ. **μηού**)· **α**) όταν το αντικείμενο του φόβου είναι μελλοντικό, με υποτ. ενεστ., φοβάμαι ότι μπορεί να σε πείσει, σε Ομήρ. Ιλ. **β**) με ευκτ. αντί υποτ., σύμφωνα με την ακολουθία εγκλίσεων και χρόνων, σε Όμηρ. κ.λπ. **γ**) όταν η πράξη ανήκει στο παρόν ή το παρελθόν, χρησιμ. οριστ., *φοβούμεθα μη ήμαρτήκαμεν*, φοβόμαστε ότι έχουμε διαπράξει ένα σφάλμα, σε Θουκ. **8**. χωρίς ρήμα, λέγεται για να εκφράσει δισταγμό, πιθ., *μη άγροικότερον ἢ τὸ ἀληθές εἶπεῖν*, σε Πλάτ. **Γ**. σε ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: **Ι**. Ευθείες ερωτήσεις, **α**) με οριστ., που υπαινίσσεται αρνητ. απάντηση, σίγουρα όχι, δεν έχεις σκοπό να πεις αυτό, Λατ. num? ενώ με το *οὐ* αναμένεται καταφατική απάντηση, Λατ. *nonne? ἄρ' οὐ τέθνηκε*; σίγουρα είναι νεκρός, δεν είναι; *ἄρα μη τέθνηκε*; σίγουρα δεν είναι νεκρός, είναι; όταν τα *οὐ* και *μη* εμφανίζονται σε αλληλοδιαδεχόμενες προτάσεις, κάθε αρνητικό (μόριο) διατηρεί την κανονική του έννοια, *οὐ σῖγ' ἀνέξει μηδὲ δειλίαν ἀρείς*; δεν θα σωπάσεις, και θα είσαι δειλός; δηλ. σώπασε και μην είσαι δειλός, σε Σοφ. **β**) με υποτ., όταν η απάντηση είναι κάπως αμφίβολη, *μη οὕτω φῶμεν*; μπορούμε να μιλάμε έτσι; σε Πλάτ.: ομοίως επίσης, με ευκτ. και *ἄν, πῶς ἄν τις μη λέγοι*; πώς μπορεί ένας άνθρωπος ν' αντέξει να μη μιλάει; στον ίδ. **ΙΙ**. οι πλάγιες ερωτήσεις με *μη* ανήκουν στην πραγματικότητα στην περίπτωση του *μη* με ρήματα φόβου και ανησυχίας, *περισκόπω μη πού τις ἐγχρίμπτη*, σε Σοφ.

**μηάλλά**, ελλειπτική φράση αντί *μη γένοιτο, αλλά...*, σε απαντήσεις, όχι αλλά, όχι βέβαια, αλλά, *σεδὲ ταῦτ' ἀρέσκει*; απάντ. *μάλλ᾽ πλεῖν ἢ μαίνομαι*, σε Αριστοφ.

**μηγάρ**, ελλειπτική φράση, που χρησιμ. σε εμφατική άρνηση, σίγουρα όχι, όπου το ρήμα πρέπει να εννοηθεί από το προηγούμενο απόσπασμα, *μηλεγέτω τὸ ὄνομα*, Απάντ. *μη γάρ* (ενν. *λεγέτω*), σε Πλάτ.: επίσης, σε παρενθετική φράση, όπου μπορεί να αποδοθεί πολύ λιγότερο, όπως το *μη ὅτι*, σε Αισχίν.

**μηδαμῆ** ή **μηδαμά** (βλ. **οὐδαμῆ**), επίρρ. του *μηδαμός*, με κανένα τρόπο, σε καμία περίπτωση, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

**μηδαμόθεν**, επίρρ. του *μηδαμός*, από πουθενά, σε Ξεν.: *μηδαμόθεν ἄλλοθεν*, από κανέναν άλλον τόπο, σε Πλάτ.

**μηδαμόθι**, επίρρ., πουθενά, σε Λουκ.

**μηδαμοῖ**, επίρρ., προς το πουθενά, σε Σοφ.

**μηδαμός**, -ή, -όν αντί *μηδὲ άμός*, μόνο στον πληθ. *μηδαμοί* (στους Ίων. συγγραφείς), κανέναν, σε Ηρόδ.

**μηδαμόσε**, επίρρ., προς το πουθενά, προς κανένα τόπο, *μηδαμόσε ἄλλοσε*, σε Πλάτ.

**μηδαμοῦ**, επίρρ., πουθενά, σε Αισχύλ.: *μηδαμοῦ ἀλλόθι*, σε Πλάτ.: μεταφ., *μηδαμοῦ νομιζέται*, *nullo in numero habetur*, σε Αισχύλ.

**μηδαμῶς**, επίρρ. του *μηδαμός* = *μηδαμῆ*, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

**μηδέ** (**μη**, **δέ**), αρνητικό μόριο (σχετίζεται προς το *οὐδέ* όπως το *μη* προς στο *οὐ*)· **Ι. 1**. ως σύνδ., αλλά όχι ή και όχι, μήτε, *μη τι σὺ ταῦτα διείρειο μηδὲ μετάλλα*, σε Ομήρ. Ιλ.: πιο σπάνια, χωρίς να προηγείται αρνητικό μόριο, *τεκνοῦσθαι, μηδ' ἄπαιδα θνήσκειν*, σε Αισχύλ. **2**. διπλ., *μηδέ... μηδέ...*, φέρνοντας σε αντίθεση τις δύο προτάσεις μιας περιόδου, σε Ομήρ. Ιλ.: το *μηδέ* επίσης βρίσκεται μετά το *μήτε*, σε Σοφ., Πλάτ. **ΙΙ**. ως επίρρ., ακολουθ. από μεμονωμένη λέξη ή φράση, ούτε καν, Λατ. *ne... quidem*, σε Όμηρ. κ.λπ.

**μηδεῖς**, **μηδε-μιά**, **μηδ-έν** (δηλ. *μηδὲ εἷς, μηδὲ μία, μηδὲ ἔν*)· **Ι. 1**. και μήτε ένας, συγγενές προς το *οὐδεῖς* όπως το *μη* προς το *οὐ*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.: σπανίως στον πληθ., σε Ξεν. **2**. *μηδὲ εἷς*: όταν γράφεται έτσι δεν αποσιωπάται στην προφορά ποτέ, ούτε στην Αττ., διατηρώντας την πρώτη εμφατική

σημασία, μήτε κανένας, και συχνά υπήρχε ανάμεσα ένα μόριο, όπως *μηδ' ἰν εἶς*, ή μία πρόθ. *μηδ' ἐξ ἑνός, μηδὲ περὶ ἑνός*, κ.λπ., σε Πλάτ. **II.** κανείς, ένα τίποτε, καλός για το τίποτε, *ὁ μηδεῖς*, σε Σοφ.: *πληθ., οὐ γὰρ ἤξιου τοὺς μηδένας*, στον ἰδ.: *ομοίως, μηδὲν ἢ τὸ μηδὲν* συχνά ως ουσ., μηδενικό, τίποτε, στον ἰδ.: *μηδὲν λέγειν*, λέω ὅ,τι εἶναι μηδενικής αξίας, σε Ξεν.: *τοῦμηδενὸς ἄξιος*, σε Ηρόδ.: *ἐς τὸ μηδὲν ἤκειν*, σε Ευρ.: λέγεται και για πρόσωπα, *τὸ μηδὲν*, καλός για το τίποτε, μηδαμινός, *τὸ μηδὲν εἶναι*, λέγεται για ευνούχο, σε Ηρόδ.: *τὸ μηδὲν ὄντας*, σε Σοφ. **III.** το ουδ. *μηδὲν* ως επίρρ., καθόλου, με κανέναν τρόπο, σε Αισχύλ. κ.λπ.

**μηδέ-ποτε**, επίρρ., **I.** ποτέ, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ. **II.** *μηδέ ποτε*, και ποτέ, σε Ησίοδ.

**μηδέ-πω**, επίρρ., μήτε μέχρι τώρα, ὄχι ως τώρα, σε Αισχύλ. κ.λπ.

**μηδε-πώποτε**, επίρρ., μηδέποτε μέχρι τώρα, σε Δημ.

**Μηδεσῖ-κάστη**, ή, θηλ. κύριο ὄνομα, στολισμένη με φρόνηση, από το *μήδεσι* (δοτ. πληθ. του *μήδος*) και *κέκασμαι*, σε Ομήρ. Ιλ.

**μηδ-έτερος** ή **μηδ'έτερος**, **-α, -ον**, κανείς από τους δύο, σε Θουκ., Πλάτ.: επίρρ. *-ως*, με κανένα από τους δύο τρόπους, σε Αριστ.

**μηδ-ετέρωσε**, επίρρ., σε καμία από τις δύο πλευρές, σε Θουκ.

**μηδή**, μήπως..., σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.: ομοίως, **μηδήητα**, σε Αισχύλ. κ.λπ.

**μηδίζω**, μέλ. *-σω*, είμαι Μήδος ως προς τη γλώσσα ή τα έθιμα· είμαι με το μέρος των Μήδων, *μηδίζω* (= είμαι προδότης), σε Ηρόδ., Θουκ.

**μηδικός, -ή, -όν (Μήδος)**, αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στους Μήδους, *μηδικός*: **I.** *τὰ Μηδικά* (ενν. *πράγματα*), ο πόλεμος με τους Μήδους, οι Μηδικοί Πόλεμοι, το ὄνομα που δόθηκε στον μεγάλο πόλεμο με τους Πέρσες, σε Θουκ.: *ὁ Μηδικὸς πόλεμος*, στον ἰδ.: **II.** *Μηδική πόα*, το μηδικό, είδος τριφυλλιού, σε Αριστοφ.

**Μηδῖς** (ενν. *γυνή*), ή, γυναίκα Μηδικής καταγωγής, σε Ηρόδ.

**Μηδισμός, ὁ**, η ροπή κάποιου προς την πλευρά των Μήδων, να τους ευνοεί· *Μηδισμός* (προδοσία), σε Ηρόδ., Θουκ.

**Μηδο-κτόνος, -ον (κτείνω)**, αυτός που φονεύει τους Μήδους, σε Ανθ.

**μήδομαι (μήδος)**: Επικ. γ' ενικ. παρατ. *μήδετο*, μέλ. *μήσομαι*, Επικ. β' ενικ. *μήσαι*, γ' ενικ. αόρ. α' *ἐμήσατο*, Επικ. *μήσατο*: **I.** αποθ., έχω στον νου μου, προτίθεμαι, αποφασίζω (μετά από ανάλυση), σε Ομήρ. Ιλ.: *ἄσσ' ἂν μηδοίμην*, ὅ,τι συμβουλές θα μπορούσα να πάρω, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ. *πράγμ.*, σχεδιάζω, δολοπλοκώ, φέρνω σε πέρας, *κακὰμήδεσθαί τινι*, σχεδιάζω συμφορά γι' αυτόν, σε Ομήρ. Ιλ.: *μήσατό μοιῶλεθρον*, σε Ομήρ. Οδ.: *ἐπίσης*, με αιτ. προσ. και *πράγμ.*, *κακὰμήσατ' Ἀχαιούς*, μηχανεύτηκε δόλο γι' αυτούς, σε Όμηρ.: ομοίως, *ἐπ' ἀνδρὶ τοῦτ' ἐμήσατο στύγος*, σε Αισχύλ. **3.** εφευρίσκω, *τέχνας*, στον ἰδ.: *τί δὲ μήσωμαι*; τι να επιχειρήσω; στον ἰδ.

**μηδ-οπότερος, -α, -ον**, = *μηδέτερος*, σε Ανθ.

**μηδος (Α)**, **-εος, τό (μέδω)**, μόνο στον πληθ. *μήδεα*, συμβουλές, σχέδια, τεχνάσματα, σχέδια, σε Όμηρ.: *μάχης μήδεα*, τα σχέδια της μάχης, σε Ομήρ. Ιλ.

**μηδος (Β)**, **-εος, τό**, μόνο στον πληθ. *μήδεα*, τα ανδρικά γεννητικά ὄργανα, σε Ομήρ. Οδ.

**Μήδος, ὁ**, Μήδος (ως προς την εθνικότητα), Μηδικός, σε Ηρόδ. κ.λπ.

**μηδοσύνη, ή (μήδος)**, συμβουλή, σύνεση, φρόνηση, σε Ανθ.

**Μηδο-φόνος, -ον (\*φένω)**, = *Μηδοκτόνος*, σε Ανθ.

**μηθ-είς**, ουδ. *μηθ-έν*, μεταγεν. τύπος του *μηθ-είς, μηθ-έν*.

**μηκάομαι**, αποθ. με μτχ. Ενεργ. αόρ. β' *μᾶκόν*, παρακ. *μεμηκώς*, θηλ. *μεμᾶκυϊα*: και παρατ. (σχηματισμένος από παρακ.) *ἐμέμηκον*: βελάζω, λέγεται για πρόβατα, σε Όμηρ.: λέγεται για κυνηγημένο νεαρό ελάφι ή λαγό, φωνάζω, στριγγλίζω, σε Ομήρ. Ιλ.: λέγεται για πληγωμένο άλογο, στο ίδ. (ηχομιμ. λέξη).

**μηκάς**, -**άδος**, ή, αυτή που βελάζει, λέγεται για θηλυκές κατσίκες, σε Όμηρ.: μεταγεν., *μηκάδες ἄρνες* = *βληχάδες*, σε Ευρ.

**μηκασμός**, ό, βέλασμα, Λατ. *balatus*, σε Πλούτ.

**μηκεδάνος**, -ή, -όν (**μῆκος**), μακρύς, σε Ανθ.

**μηκ-έτι**, επίρρ. (σχηματισμένο από τα *μή*, *ἔτι*, με το κ να εντίθεται), όχι πλέον, όχι πια, όχι πλέον στο μέλλον, σε Όμηρ. κ.λπ.

**μήκιστος**, -η, -ον, Δωρ. και Τραγ. **μάκιστος** [*ā*], ανώμ. υπερθ. του *μακρός* (σχηματισμένο από το *μῆκος*, όπως το *αἴσχιστος* από το *αἴσχος*): **1.**

υψηλότετος, σε Όμηρ. **2.** κραταιότετος, σε Σοφ., Ευρ. **3.** μακρότατος, από άποψη χρόνου, σε Ξεν.: το ουδ. *μήκιστον* ως επίρρ., στον υψηλότερο βαθμό, σε Ομηρ. Ὑμν.: επίσης, *τί νύ μοι μήκιστα γένηται*; τι πρόκειται να μου συμβεί σε βάθος χρόνου, εν τέλει; σε Ομήρ. Οδ. **4.** πάρα πολύ μακρινός, *ὅτι δυνᾶ μάκιστον*, όσο το δυνατόν πιο μακριά, σε Σοφ.: *μήκιστον ἀπελαύνειν*, οδηγώ (εξορίζω) όσο το δυνατόν πιο μακριά, σε Ξεν.

**μῆκος**, Δωρ. **μᾶκος**, -*εος*, **τό (μακρός)**: **I. 1. α)** μήκος, σε Ομήρ. Οδ.: *ἐν μήκει καὶ πλάτει καὶ βάθει*, σε Πλάτ.: *μήκη ὁδοῦ*, σε Ηρόδ.: *πλοῦ*, σε Θουκ.: στον πληθ., *τὰ μεγάλα μῆκη*, οι μεγάλες αποστάσεις, σε Πλάτ. **β)** λέγεται για πρόσωπα, ύψος, υψηλό σώμα, ανάστημα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για χρόνο, σε Αισχύλ. κ.λπ.: επίσης, *μῆκος λόγου*, *μῆκος τῶν λόγων*, μακροσκελής λόγος, στο ίδ.: *ἐν μήκει λόγων*, σε Θουκ. **II. 1.** *τὸ μῆκος* ή *μῆκος* απόλ. ως επίρρ., κατά μήκος, σε Ηρόδ. κ.λπ.: σε *μάκρος*, πλήρως, *οὐ μῆκος ἀλλὰ σύντομα*, σε Σοφ. **2.** *μῆκος*, σε ύψος, καθ' ύψος, σε Ομήρ. Οδ.

**μή-κοτε**, επίρρ., Ιων. αντί *μή-ποτε*.

**μηκύνω[ῶ]** (**μῆκος**), μέλ. -*ῶνῶ*, Ιων. -*ῶνέω*, Δωρ. *μᾶκ-*: **1.** μακραίνω (κάνω κάτι μακρότερο), επιμηκύνω, εκτεινώνω, σε Ξεν.: λέγεται για χρόνο, *μηκύνω χρόνον*, *βίον*, σε Ευρ. **2.** *μηκύνω λόγον*, *λόγους*, κλώθω, τραβώ σε μάκρος μια ομιλία, μακρολογώ, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.: επίσης, χωρίς το *λόγον*, είναι μακροσκελής ή ανιαρός, σε Ηρόδ.: με αιτ., *μηκύνω τὰ περι τῆς πόλεως*, μιλώ επί μακρόν γι' αυτούς, σε Θουκ. **3.** *μηκύνω βοήν*, σηκώνω δυνατή κραυγή, κραυγάζω, σε Σοφ. **4.** Μέσ., *ἐμακύναντο κολοσσόν*, ὀρθωσαν ένα ψηλό άγαλμα, σε Ανθ.

**μήκων**, ή, Δωρ. **μάκων** [*ā*], -*ωνος*, παπαρούνα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

**μηλέα**, ή (**μῆλον**), μηλιά, Λατ. *malus*, σε Ομήρ. Οδ.

**μήλειος**, -ον, επίσης -**α**, -**ον** (**μῆλον Α**), αρνίσιος, κρέας, σε Ηρόδ.: *μήλειος φόνος*, σφαγή αρνιού, σε Ευρ.

**μήλη**, ή, καθετήρας κ.λπ., Λατ. *specillum*, σε Ιππ. κ.λπ.

**Μηλιάδες**, **αί**, οι Νύμφες της Μηλίας (Μηλίδος) στην Τραχίνα, σε Σοφ.

**Μηλιεύς**, **I.** κάτοικος της Μηλίδος (*Μῆλις*), Μηλιέας, πληθ. *Μηλιέες*, σε Ηρόδ.: στην αρχ. Αττ. *Μηλιῆς*, σε Σοφ., Θουκ. **II.** ως επίθ. *Μηλιεὺς κόλπος*, ο Μαλιακός κόλπος, σε Ηρόδ.: **Μηλιακός**, -ή, -όν, σε Θουκ.: θηλ. *Μηλις λίμνη* = *Μηλιεὺς κόλπος*, σε Σοφ.

**Μήλιος**, -**α**, -**ον**, αυτός που κατάγεται ή προέρχεται από το νησί της Μήλου, Μήλιος, σε Θέογν., Θουκ.: *λιμὸς Μήλιος*, παροιμ. έκφραση για την πείνα (λιμό), από τις συμφορές κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της Μήλου, σε Αριστοφ.

**μηλίσ, -ίδος, ή (μῆλον Β), = μηλέα, Δωρ. μάλίς, σε Θεόκρ.**

**Μηλίσ, -ίδος, ή, Ιων. αντί Μάλίς, με ή χωρίς το γή, η Μηλίδα, στην Τραχίνα, σε Ηρόδ.· πρβλ. [Μηλιεύς](#).**

**μηλο-βοτήρ, -ήρος, ό, βοσκός, σε Ομήρ. Ιλ.**

**μηλο-βότης, -ου, ό, Δωρ. -τας, = το προηγ., σε Πίνδ., Ευρ.**

**μηλό-βοτος, -ον, αυτός που τον βόσκουν τα πρόβατα, επίθ. για κτηνοτροφικές περιοχές, σε Πίνδ.**

**μηλο-δόκος, -ον (δέχομαι), αυτός που δέχεται τα πρόβατα, σε θυσία, λέγεται για τον Απόλλωνα, σε Πίνδ.**

**μηλο-θύτης[ϋ], -ου, ό (θύω Α), αυτός που θυσιάζει πρόβατα, ιερέας, σε Ευρ.· βωμόδμηλοθύτης, βωμός όπου τελούνταν θυσίες, στον ίδ.**

**μηλολόνη, ή, σκαρβαίος, χρυσοκάνθαρος, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).**

**μῆλον (Α), -ου, τό, πρόβατο ή κατσίκα, σε Ομήρ. Οδ.· στον πληθ., πρόβατα και κατσίκες, μικρό κοπάδι, Λατ. pecudes, σε αντίθ. προς το βόες, σε Ομήρ. Ιλ.· με επίθ. που προστίθεται για να διακρίνει το γένος, ἄρσενα μῆλα, κριάρια, τράγοι, σε Ομήρ. Οδ.**

**μῆλον (Β), Δωρ. μάλον, -ου, τό, Λατ. mālum· I. μήλο (το φρούτο) ή (γενικά) κάθε οπωροφόρο δέντρο, σε Όμηρ., Ησιόδ., Αττ. II. μεταφ., λέγεται για τους μαστούς νεαρής κοπέλας, σε Θεόκρ.· επίσης, μάγουλα, Λατ. malae, σε Ανθ., Λουκ.· πρβλ. [μηλοπάριος](#)· αλλά στον Θεόκρ., τὰ σὰ δάκρυα μᾶλα ρέοντι, τὰ δάκρυά σου τρέχουν γλυκά ή στοργυλά σαν μήλα.**

**μηλο-νόμης, -ου, ό, Δωρ. -μας (νέμω), αυτός που βόσκει πρόβατα ή κατσίκες, σε Ευρ.· ομοίως, μηλο-νομεύς, -έως, ό, σε Ανθ.**

**μηλο-νόμος, -ον (νέμω), αυτός που φροντίζει πρόβατα ή κατσίκες, σε Ευρ.**

**μηλο-πάριος[ᾶ], Αιολ. μάλοπάραυος, -ον, αυτός που τα μάγουλά του μοιάζουν με μήλα, σε Θεόκρ.**

**μηλο-σκόποςκορυφή, η κορυφή ενός λόφου, από την οποία επιθεωρούνται τα πρόβατα ή οι κατσίκες, σε Ομηρ. Ύμν.**

**μηλό-σπορος, -ον (σπείρω), αυτός που έχει σπαρεί με οπωροφόρα δέντρα, σε Ευρ.**

**μηλοσ-σός, -ον, αυτός που προστατεύει τα πρόβατα, σε Ανθ.**

**μηλο-σφάγέω (σφάζω), μέλ. -ήσω, σφάζω πρόβατα, ἱερὰ μηλοσφαγῶ, προσφέρω πρόβατα σε θυσία, σε Σοφ.· απόλ., σε Αριστοφ.**

**μηλο-τρόφος, -ον, αυτός που εκτρέφει πρόβατα, Χρησμ. παρ' Ηρόδ., Αισχύλ.**

**μηλ-οὔχος, ό (μῆλον**

**Β. II, ἔχω), ζώνη που συγκρατεί τους μαστούς, στηθόδεσμος, σε Ανθ.**

**μηλο-φόνος, -ον (\*φένω), αυτός που φονεύει (σφάζει) πρόβατα, σε Αισχύλ.**

**μηλοφορέω, μεταφέρω μήλα, σε Θεόκρ.**

**μηλο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που μεταφέρει μήλα, σε Ευρ.**

**μηλο-φύλαξι[ϋ], -ᾶκος, ό και ή, αυτός που επιθεωρεί τα πρόβατα, σε Ανθ.**

**μῆλ-ωψ, -οπος, ό, ή (μῆλον Β, ὄψ), αυτός που μοιάζει με μήλο, κίτρινος, ώριμος, σε Ομήρ. Οδ.· ως προς την γεν. πρβλ. [αἴθων, -ονος](#).**

**μῆν, σε Δωρ. και Επικ. μάν, μόριο που χρησιμ. για να ενισχύει καταφάσεις, Λατ. nego, πράγματι, όντως· I. ειλικρινά, αληθινά, σε Όμηρ. κ.λπ. II. μετά από άλλα μόρια. 1. ἢ μῆν, όπως το ἢ μέν (όπου το μῆν είναι απλώς ισχυρότερος τύπος), αλήθεια τώρα, εντελώς σίγουρα, ἢ μῆν και πόνοος ἐστίν, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στην Αττ., λέγεται για να εισαγάγει έναν όρκο (μια ομωτική φράση), με απαρ. ὄμνυσι δ' ἢ μῆν λαπάζειν, σε Αισχύλ. κ.λπ. 2. και μῆν, εισάγει στο λόγο κάτι νέο ή εξαιρετικό· και μῆν Τάνταλον εἰσεῖδον, σε Ομήρ. Οδ.· στους δραματικούς ποιητές, επισημαίνει την είσοδο ενός**

προσώπου στη σκηνή, και κοιτάζετε...· ιδού έρχεται...· το ίδιο για νέα γεγονότα ή επιχειρήματα, σε Τραγ., Δημ. **3.** *ἀλλὰ μήν, ἀλλά πράγματι*, Λατ. *verum enimvero*, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **4.** *ὄχι βεβαίως, στ' ἀλήθεια ὄχι*, σε Ομήρ. *Ιλ.*, Αττ. **III.** μετά από ερωτημ. λέξεις, κυρίως λαμβάνει κάπως μια αντικειμενική ισχύ, *τί μήν; quid vero?* τι συμβαίνει λοιπόν; δηλ. βεβαίως, φυσικά και έτσι, σε Αισχύλ. κ.λπ.: *τί μήν οὐ;* λοιπόν, γιατί ὄχι; σε Ευρ.: *πῶς μήν;* λοιπόν, μα πῶς...; σε Ξεν. **IV.** αρκετά ὅμοιο με το *μέντοι*, Λατ. *tamen, οὐ μήν ἄτιμοι τεθνήξομεν*, σε Αισχύλ.

**μήν, ὄ**, γεν. *μηνός*, δοτ. πληθ. *μησί*· *Ιων.* ή *Αιοι.* **μείς**, βλ. αυτ. **1.** μήνας, σε Όμηρ. κ.λπ.· στα πρώιμα χρόνια ο μήνας διαιρούνταν σε δύο μέρη, την αρχή και την εκπνοή (*μήν ιστάμενος* και *μήν φθίνων*), σε Ομήρ. *Οδ.*· η Αττ. διαίρεση γινόταν σε τρεις δεκάδες (δεκαήμερα), *μήν ιστάμενος* (επίσης, *ἀρχόμενος* ή *εἰσιών*), *μεσῶν* και *φθίνων* (ή *ἀπιών*)· η τελευταία διαίρεση προσμετρούταν προς τα πίσω, *μηνός τετάρτη φθίνοντος*, την τέταρτη ημέρα από το τέλος του μήνα, σε Θουκ.· *Μαιμακτηριῶνος δεκάτη ἀπιόντος*, δηλ. την 21η ημέρα, σε Δημ.· κάποιες φορές ὅμως προσμετρούταν προς τα εμπρός, ὅπως, *τῆ τρίτῃ ἐπ' εἰκάδι*, την εικοστή τρίτη ημέρα, κ.λπ.· *ἐκείνου τοῦ μηνός*, κατά τη διάρκεια εκείνου του μήνα, σε Ξεν.· *κατάμῃνα*, μηνιαίως, σε Αριστοφ.· ομοίως, *τοῦ μηνός ἐκάστου*, στον ίδ.· ή *τοῦ μηνός μόνο*, κατά μήνα, μηνιαίως, στον ίδ. **2.** *μηνίσκος*, στον ίδ.

**μηνάς, -άδος, ἦ**, = *μήνη*, φεγγάρι, Σελήνη, σε Ευρ.

**μηνάτο**, Επικ. αντί *ἐμήνατο*, γ' ενικ. αόρ. α' του *μαίνομαι*.

**μήνη, ἦ (μήν)**, φεγγάρι, Σελήνη, σε Ομήρ. *Ιλ.*, Αισχύλ.

**μηνιαῖος, -α, -ον**, αυτός που συμβαίνει ανά μήνα, σε Στράβ.

**μηνιθμός, -οῦ, ὄ (μηνίω)**, οργή, σε Ομήρ. *Ιλ.*

**μηνίμα, -ατος, τό (μηνίω)**,· **1.** το αίτιο της οργής, *μή τοί τι θεῶν μηνίμα γένωμαι*, (φοβάμαι) μήπως είμαι η αιτία που προκάλεσε την οργή (των θεῶν) πάνω σου, σε Όμηρ. **2.** ενοχή, τύψη για το αίμα που έχει χύσει κάποιος, δηλ. για τη διάπραξη φόνου, σε Πλάτ.

**μῆνις**, Δωρ. **μᾶνις, -ιος, ἦ (\*μάω)**, οργή, θυμός, λέγεται για τους θεούς, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.

**μηνίσκος, ὄ**, υποκορ. του *μήνη*, ημισέληνος, μισοφέγγαρο, Λατ. *lunula*· κάλυμμα που προστατεύει τις κεφαλές των αγαλμάτων (ὅπως το *nimbus* ή το φωτοστέφανο των Χριστιανῶν Αγίων), σε Αριστοφ.

**μηνίω[ι]**, Δωρ. **μᾶνίω**, αόρ. α' *ἐμήνισα*, είμαι οργισμένος με κάποιον, στρέφω την οργή μου πάνω του, με δοτ. προσ., σε Ομήρ. *Ιλ.*· με γεν. πράγμ., *ἰρῶν μηνίσας*, είμαι οργισμένος εξαιτίας ιερῶν τελετουργιῶν, στο ίδ.· *πατρὶ μηνίσας φόνου*, σε Σοφ.· *ἀπόλ.*, είμαι οργισμένος, σε Όμηρ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Αισχύλ.

**μῆνο-ειδής, -ές (μήνη, εἶδος)**, αυτός που έχει σχήμα μισοφέγγαρου, Λατ. *lunatus*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *μῆνοειδές ποιήσαντες τῶν νεῶν*, ἔχοντας κατασκευάσει αυτά (τα πλοία) σε σχήμα μισοφέγγαρου, σε Ηρόδ.· λέγεται για τον Ήλιο και τη Σελήνη, όταν βρίσκονται σε έκλειψη, σε Θουκ., Ξεν.

**μηνῦμα, -ατος, τό (μηνύω)**, πληροφορία, ἄγγελμα, σε Θουκ.

**μηνῦτηρ, -ῆρος, ὄ (μηνύω)**, πληροφοριοδότης, οδηγός, σε Αισχύλ.

**μηνῦτης, -οῦ**, Δωρ. **μᾶνῦτάς, -α, ὄ (μηνύω)**,· **I.** φέρνω στο φως, *μηνυτῆς χρόνος*, σε Ευρ. **II.** ως ουσ., πληροφοριοδότης, Λατ. *delator*, σε Θουκ.· *κατά τινος*, εναντίον ενός προσώπου, σε Δημ.

**μηνῦτρον, τό**, τίμημα που καταβάλλεται για μια πληροφορία, αμοιβή, σε Όμηρ. Ύμν.· στην Αττ. μόνο πληθ.· *μηνῦτρα*, σε Θουκ. κ.λπ.

**μηνύτωρ[ῶ], -ορος, ὁ,** = *μηνυτήρ*, σε Ανθ.

**μηνύω**, Δωρ. **μᾶνύω**, μέλ. -ύσω [ῶ], αόρ. α' *ἐμίνυσα*, παρακ. *μεμίνυκα* — Παθ., γ' ενικ. παρακ. *μεμίνυται*, αόρ. α' *ἐμηνύθην*, **I.** αποκαλύπτω ὅτι εἶναι μυστικό, φέρνω στο φως, προδίδω· γενικά, γνωστοποιώ, δηλώνω, καταδεικνύω, σε Ομηρ. Ὑμν., Ηρόδ., Αττ.· με αιτ. και μτχ., *μηνύω τινά ἔχοντα*, φανερώνω ὅτι ἔχει, σε Ηρόδ.· ὅτι ἔχει, σε Ηρόδ.· η μτχ. μερικές φορές παραλείπεται, *τόδ' ἔργον σε μηνύει κακόν* (ενν. ὄντα), σε Ευρ. **II.** **1.** στην Αθήνα, πληροφορώ, εγείρω δημοσίως καταγγελία εναντίον κάποιου, *κατά τινος*, σε Αττ. Ρήτ.· απρόσ. στην Παθ., *μηνύεται*, εγείρεται καταγγελία, *μεμίνυται*, ἔχει ἤδη εγερθεῖ, σε Θουκ. **2.** στην Παθ. επίσης, λέγεται για πρόσωπα, υπάρχουν πληροφορίες εναντίον μου, καταγέλλομαι, σε Ξεν.· επίσης, λέγεται για πράγματα, *μηνυθέντος τοῦ ἐπιβουλεύματος*, σε Θουκ.· **μῆδπως**, ελλειπτική φράση, *μῆ (λέγε) ὅπως*, που ακολουθ. από το *ἀλλ' οὐδέ*, ὅπως *μῆ ὅπως ὀρχεῖσθαι, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύνασθε*, ὄχι μόνο δεν μπορούσατε να χορέψετε, αλλά ούτε καν να σταθείτε ὀρθοί, σε Ξεν. **μῆδτι** = *μῆ ὅπως*, **1.** ακολουθ. από το *ἀλλά*, Λατ. *ne dicam*, ὅπως, *μῆ ὅτι ἰδιώτην τινά, ἀλλά τὸν μέγαν βασιλέα*, ὄχι για κάποιο κοινό πρόσωπο, αλλά για τον μεγάλο βασιλιά, σε Πλάτ.· *μῆ ὅτι θεός, ἀλλά καὶ ἄνθρωποι οὐ φιλοῦσιν*, σε Ξεν. **2.** το *οὐδέ ἢ καὶ οὐ*, ακολουθ. από το *μῆ ὅτι*, ὅπως *οὐδέ ἀναπνεῖν, μῆ ὅτι λέγειν τι δυνησόμεθα*, δεν θα μπορούμε να αναπνέουμε, πόσο μάλλον (πολύ λιγότερο) να μιλάμε, στον ἴδ.

**μῆοῦ**, **I.** μετά από ρήματα που εκφράζουν φόβο ή ανησυχία, Λατ. *vereor ut, δέδοικα μῆ οὐ γένηται τι*, φοβάμαι ὅτι δεν θα συμβεῖ· ενώ το *δέδοικα μῆ γένηται* σημαίνει, φοβάμαι ὅτι θα συμβεῖ· στην περίπτωση αυτή, τα *μῆ* και *οὐ* διατηροῦν την κανονική τους σημασία. **II.** με απαρ., **1.** μετά από ρήματα που εκφράζουν κώλυμα, ἄρνηση, αποφυγή, ἀνάγκη, ὅπου το *μῆ οὐ* μοιάζει με το Λατ. *quin ή quominus, οὐδὲν κωλύει μῆ οὐκ ἀληθὲς εἶναι τοῦτο, nihil impedit quin hoc verum sit*· ή, με ἄρθρο, *οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μῆ οὐ πυθέσθαι, nihil praetermittam quominus reperiam*, σε Σοφ. **2.** μετά από ρήματα που σημαίνουν κάτι το αδύνατο, ακατάλληλο, απροθυμία, το *μῆ οὐ* αποδίδεται αποφαιτικά, *δεινὸν ἐδόκεε εἶναι μῆ οὐ λαβεῖν*, σε Ηρόδ.· *αἰσχύνῃ ἦν μῆ οὐ συσπυδάξιν*, σε Ξεν. **3.** το *μῆ οὐ* με μτχ., μόνο μετά από αρνητ. μόριο, που είτε δηλώνεται είτε εννοείται, *δυσάλλητος γὰρ ἰν εἶην μῆ οὐ κατοικτεῖρων*, θα ἤμουν σκληρόκαρδος αν δεν συμπονούσα, σε Σοφ. **4.** = *εἰ μῆ*, εκτός, *πόλεις χαλεπαὶ λαβεῖν, μῆ οὐ πολιορκία*, σε Δημ.

**μῆπολλάκις**, μήπως κατά τύχη, Λατ. *ne forte*, σε Πλάτ.

**μῆ-ποτε** ή **μῆ-ποτε**, **I.** **1.** ως επίρρ., ποτέ, με κανέναν τρόπο, μετά τα *ὡς, εἰ*, κ.λπ., σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης με απαρ. σε ὅρκους, *ὄμοῦμαι, μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι*, σε Ομήρ. Ἰλ. **2.** σε απαγόρευση ή ισχυρή ἄρνηση, με υποτ. αόρ., *μήποτε καὶ σὺ ὀλέσσης*, σε Ομήρ. Οδ. **3.** πιθ., ὅπως το *nescio an*, σε Αριστ. **II.** ως σύνδ., ὅτι ποτέ, μήπως κάποτε, Λατ. *ne quando*, σε Ομήρ. Οδ.

**μῆπου**, μήπως κάπου, ὅτι πουθενά, Λατ. *necubi*, σε Ομήρ. Οδ.· μήπως, κατά τύχη, σε Ομηρ. κ.λπ.

**μῆ-πω** ή **μῆπω**, **I.** ως επίρρ., ὄχι ἀκόμη, Λατ. *nondum*, σε Ομήρ. Οδ., Αττ. **II.** ως σύνδ., ὅτι ὄχι ἀκόμη, μήπως ἀκόμη, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.

**μῆπώποτε**, λέγεται για παρελθόντα χρόνο, ποτέ μέχρι τώρα, σε Σοφ.

**μῆ-πως** ή **μῆπως**, **I.** μήπως κατά κάποιο τρόπο, μήπως και κάπως, μήπως κατά τύχη, σε Ομηρ. **II.** σε περίπτωση αμφιβολίας, ή σε πλάγιες ερωτήσεις, είτε ή ὄχι, σε Ομήρ. Ἰλ.

**μῆρα, τά,** = **μηρία**, σε Ομήρ. Ἰλ., Αριστοφ.

**μηριά, τά (μηρός), I.** κομμάτια κομμένα από τους μηρούς, σε Όμηρ.· ήταν έθιμο να κόβουν και να αφαιρούν τα μηρία (*έκ μηρία τάμνον*), να τα τυλίγουν σε δύο πτυχές από λίπος (*κνίσσηκέάλυψαν, δίπτυχα ποιήσαντες*), και να τα καίνε πάνω στο βωμό. **II.** = *μηροί*, μηροί, μπούτια, σε Βίωνα.

**μηριαῖος, -α, -ον (μηρός),** αυτός που αναφέρεται ή ανήκει στον μηρό, Λατ. femoralis, *αί μηριαῖοι*, μηροί, μπούτια, σε Ξεν.

**μήρινθος, ή (μηρύομαι),** γεν. -ου, χορδή, κλωστή, σχοινί, σε Ομήρ. Ιλ.· πετονιά, σε Θεόκρ.

**μηρός, -οῦ, ό, 1.** μηρός, μπούτι, Λατ. femur, σε Όμηρ. **2.** στον πληθ. *μηρία*, σε Όμηρ., Σοφ. **3.** στον πληθ. επίσης, γενικά, τα οστά του μηρού, σε Ηρόδ.

**μηρο-τράφης, -ές (τρέφω),** αυτός που ανατράφηκε μέσα στον μηρό, λέγεται για τον Βάκχο (Διόνυσο), σε Ανθ.

**μηρο-τύπης, -ές (τύπτω),** αυτός που χτυπά τον μηρό, σε Ανθ.

**μηρύομαι, Δωρ. -μᾶρ-,** αόρ. *ά έμρηρῶσάμην*, αποθ., **I.** μαζεύω, τυλίγω τα πανιά του πλοίου, σε Ομήρ. Οδ.· μαζεύω, τυλίγω καλώδια κ.λπ., σε Ανθ.· *κρόκα έν στήμονι μηρύσασθαι*, υφαίνω το υφάδι στο στημόνι, σε Ησίοδ. **II.** Παθ., *κισσός μαρύεται περι χειλή*, ο κισσός περιτυλίγεται γύρω από την άκρη, σε Θεόκρ.

**μήσαο, μήσατο,** Επικ. β' και γ' ενικ. αορ. *ά του μήδομαι*.

**μήσαι,** Επικ. β' ενικ. μελ. του *μήδομαι*.

**μήστωρ, -ωρος, ό (μήδομαι),** αυτός που παρέχει συμβουλές, σύμβουλος, σε Όμηρ.· *Αθηναῖοι μήστωρες άυτήης*, οι πρωταίτιοι της δίνης της μάχης, σε Ομήρ. Ιλ.· *κρατερόν μήστωρα φόβοιο*, λέγεται για τον Διομήδη, στο ίδ.

**μήτε,** και όχι, κατά κανόνα διπλ., *μήτε... μήτε...*, σε Όμηρ. κ.λπ.

**μήτηρ, Δωρ. μάτηρ, ή,** κλητ. *μήτηρ*· αλλά κατά το *πατήρ* στον τονισμό των άλλων πτώσεων, γεν. *μητέρος, μητρός*, δοτ. *μητέρι, μητρί*, κ.λπ.· μητέρα, σε Όμηρ. κ.λπ.· **1.** λέγεται για ζώα, θηλυκός γονιός, στον ίδ.· *άπό ή έκ μητρός*, από τη μήτρα της μάνας μου, σε Πίνδ., Αισχύλ. **2.** επίσης, λέγεται για περιοχές, εδάφη, *μήτηρ μήλων, θηρῶν*, μητέρα των κοπαδιών, του παιχνιδιού (του κυνηγιού), σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τη Γη, *γῆ πάντων μήτηρ*, σε Ησίοδ.· *γῆ μήτηρ*, σε Αισχύλ.· *ώ γαῖα μήτηρ*, σε Ευρ.· επίσης, *ή Μάτηρ* μόνο, αντί *Δημήτηρ*, σε Ηρόδ. **3.** λέγεται για τόπο, όπου γεννήθηκε κάποιος, *μάτηρ έμά, Θήβα*, σε Πίνδ. κ.λπ. **4.** ποιητ. ως η πηγή των συμβάντων, *μήτηρ άέθλων*, λέγεται για την Ολυμπία, στον ίδ., η νύχτα είναι η μητέρα της ημέρας, σε Αισχύλ.· *σταφύλι κρασιού*, στο ίδ.

**μήτι,** ουδ. του *μήτις*, βλ. αυτ.

**μήτι,** συνηρ. αντί *μήτιι*, δοτ. του *μήτις*.

**μητιάω (μητις)·** Επικ. γ' πληθ. *μητιόωσι* και *μηχ. μητιόων*, -όωσα· επίσης, ως αποθ. β' πληθ. *μητιάασθε*, γ' πληθ. *μητιόωντο*, απαρ. *μητιάασθαι*· **1.** συλλογίζομαι, διαλογίζομαι, συζητώ, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., *μητιάασθε*, αναλογιστείτε το μεταξύ σας, στο ίδ. **2.** με αιτ. πράγμ., *μητιόμαι*, σε Όμηρ.

**μητίετα, ό (μητις),** Επικ. αντί *μητιέτης*, σύμβουλος, ως επίθ. του *Ζεύς*, πάνσοφε! σε Όμηρ.

**μητιόεις, -εσσα, -εν (μητις), 1.** σοφός στο να συμβουλεύει, πάνσοφος, σε Όμηρ. Ύμν., Ησίοδ. **2.** *φάρμακα μητιόεντα*, σοφά, δηλ. καλοδιαλεγμένα, βοηθητικά, θεραπευτικά, σε Ομήρ. Οδ.

**μητιόμαι, μέλ. -ίσομαι [ί],** αόρ. *ά έμητισάμην*, αποθ., επινοώ, μηχανεύομαι, σχεδιάζω, σε Όμηρ.· με διπλή αιτ., *μηχανεύομαι* συμφορά εναντίον κάποιου, σε Ομήρ. Οδ.

**μητιρόν, Επικ. μηχ. του μητιάω· μητιόωσι, Επικ. γ' πληθ.**

**μήτις, ή (\*μάω),** γεν. -ιος, Αττ. -ιδος, δοτ. *μήτιδι*, Επικ. **μήτι** αντί *μήτι*, πληθ. *μητίεσσι*· αιτ. *μητιν*· **I.** η συμβουλευτική ικανότητα, σοφία, συμβουλή, πανουργία, δόλος, σε Όμηρ., Αισχύλ.· *μητιν ἀλώπηξ*, αλεπού ως προς την πανουργία, σε Πίνδ.· λέγεται για το ταλέντο ή την τέχνη ενός ποιητή, στον ιδ.

**II.** πληροφορία, συμβουλή, σχέδιο, επιχείρηση, *μητιν ὑφαίνειν*, σε Όμηρ.  
**μή-τις ή μήτις, ό, ή (τίς)**· ουδ. *μή-τί*, γεν. *μή-τινος*· **I.** μήπως κάποιος, μήπως κάτι, Λατ. ne quis, ne quid, συντασσόμενο όπως το επίρρ. *μή*, σε Όμηρ. κ.λπ.

**II. 1.** *μήτι* ή *μή τι*, επίρρ. που χρησιμ. για προσταγή, σε Ομήρ. Ιλ.· με ευκτ., λέγεται για να εκφράσει επιθυμία, *ῥόλοιντο μή τι πάντες*, σε Σοφ. **2.** μετά από ρήματα φόβου ή αμφιβολίας, σε Όμηρ. κ.λπ. **3.** σε ερωτήσεις, *μή τί σοι δοκῶ ταρβεῖν*; σου φαίνομαι να φοβάμαι; (δηλ., δεν φοβάμαι), σε Αισχύλ. **4.** *μή τί γε*, για να μην αναφέρω, πολύ λιγότερο, Λατ. *pedum, ne dicam*, σε Δημ.

**μή-τοι ή μήτοι**, επιτετ. τύπος του *μή*, με προστ. και υποτ., **1.** *μή τοι δοκεῖτε*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· σε όρκο, με *απαρ.*, στον ιδ. **2.** μετά από ρήματα που υποδηλώνουν άρνηση, σε Σοφ.

**μήτρα**, Ιων. **-τρη, ή (μήτηρ)**, Λατ. *matrix*, μήτρα (όργανο του γυναικείου γεννητικού συστήματος), σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.

**μητρ-ἄγύρτης, -ου, ό,** ο ιερέας της Κυβέλης που επαιτεί, η Κυβέλη, Μητέρα των θεών· ο Ιφικράτης έδωσε αυτό το όνομα στον Καλλία που ήταν πράγματι *Δαδοῦχος* τῆς Κυβέλης, σε Αριστ.

**μητρ-άδελφος, ό και ή,** αδελφός ή αδελφή της μητέρας, θεῖος ή θεία, στον Πίνδ., **ματραδελφός.**

**μητρ-ἄλοιίας, -ου, ό (ἄλοιῶ),** αυτός που χτυπά θανατηφόρα τη μητέρα του, μητροκτόνος, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ.

**μήτρη, ή,** Ιων. αντί *μήτρα*.

**μητριάς, -άδος, ή,** θηλ. του *μήτριος*, σε Ανθ.

**μητρικός, -ή, -όν,** αυτός που αναφέρεται ή ανήκει στη μητέρα, Λατ. *maternus*, σε Αριστ.

**μητρίς** (ενν. *γη*), χώρα, ο τόπος της μητέρας κάποιου (πρβλ. [πατρίς](#)), κρητική λέξη στον Πλάτ.

**μητρό-δοκος, Δωρ. ματρ-, -ον (δέχομαι),** αυτός που γίνεται δεκτός από τη μητέρα του, σε Πίνδ.

**μητρο-ήθης, -ες (ἥθος),** αυτός που έχει τον χαρακτήρα, τις συνήθειες της μητέρας του, σε Ανθ.

**μητρόθεν (μήτηρ), Δωρ. μᾶτρ-,** επίρρ.: **1.** από τη μητέρα, από την πλευρά της μητέρας, σε Ηρόδ., Πίνδ. **2.** από τη μητέρα κάποιου, από τα χέρια της μητέρας κάποιου, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **3.** από τη μήτρα της μάνας κάποιου, σε Αισχύλ.

**μητρο-κάσιγνήτη, ή,** αδελφή από την ίδια μητέρα, Λατ. *soror uterina*, σε Αισχύλ.

**μητροκτονέω,** σκοτώνω τη μητέρα μου, σε Αισχύλ., Ευρ.

**μητρο-κτόνος, -ον (κτεινώ),** **1.** αυτός που φονεύει τη μητέρα του, μητροκτόνος, σε Αισχύλ.· *μητροκτόνον μίασμα*, μόλυσμα, κηλίδα από τον φόνο της μητέρας, στον ιδ.· ομοίως, *μητροκτόνος κηλῖς, αἷμα*, σε Ευρ. **2.** ως ουσ., μητροκτονία, σε Αισχύλ., Ευρ.

**μητρο-μήτωρ, Δωρ. ματρομάτωρ, -ορος, ή,** η μητέρα της μητέρας κάποιου, η από μητέρα γιαγιά του, σε Πίνδ.

**μητρο-πάτωρ[ᾶ], -ορος, ό,** ο πατέρας της μητέρας κάποιου, ο παππούς από την πλευρά της μητέρας, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

**μητρό-πολις**, Δωρ. **ματρ-**, **-εως**, ή, **I**. μητρική πόλη, σε σχέση με τις αποικίες, όπως η Αθήνα για τους Ίωνες, σε Ηρόδ., Θουκ.· λέγεται για τη Δωρίδα για τους Δωριείς της Πελοποννήσου, σε Ηρόδ., Θουκ. **II**. μητρική πόλη, μητρική χώρα, σπίτι, σε Πίνδ., Σοφ. **III**. μητρόπολη όπως την εννοούμε σήμερα, πρωτεύουσα, μεγαλούπολη, σε Ξεν.

**μητρο-πόλος**, **-ον** (**πολέω**), αυτός που φροντίζει τις μητέρες, επίθ. για την *Είλειθια*, προστάτιδα του τοκετού, σε Πίνδ.

**μητρόρ-ριπτος**, **-ον**, αυτός που τον έχει απορρίψει η μητέρα του, σε Ανθ.

**μητρο-φθόρος**, **-ον** (**φθείρω**), αυτός που φονεύει τη μητέρα του, σε Ανθ.

**μητρο-φόνος**, **-ον** (**\*φένω**)· **1**. αυτός που σκοτώνει τη μητέρα του, μητροκτόνος, σε Αισχύλ. **2**. ως ουσ., μητροκτονία, στον ίδ.

**μητρο-φόντης**, **-ου**, **ός**, = *μητροφόνος*, σε Ευρ.

**μητρυιά**, Δωρ. **μᾶτρ-**, **-ᾶς**, Ίων. **μητρυιή**, **-ῆς**, ή, μητριά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· η σκληρότητα των μητριών ήταν παροιμιώδης (πρβλ. Λατ. *injusta nonverca*), από όπου, μεταφ., *μητρυιά νεῶν*, λέγεται για επικίνδυνη ακτή, σε Αισχύλ.

**μητρῶος**, Δωρ. **μᾶτρ-**, **-α**, **-ον**, συνηρ. αντί *μητρώϊος* (το οποίο απαντά στην Οδ.)· **I**. λέγεται για τη μητέρα, της μητέρας, μητρικός, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· *μητρῶον δέμας*, περίφραση αντί *τὴν μητέρα*, σε Αισχύλ.· *τὰ μητρῶα*, το δίκαιο, το δικαίωμα της μητέρας, σε Ηρόδ. **II**. *Μητρῶον* (ενν. *ἱερόν*), τό, ο ναός της Κυβέλης στην Αθήνα, που ήταν ο τόπος όπου φυλάσσονταν τα αρχεία της πόλης, σε Δημ., Αισχίν.

**μήτρως**, Δωρ. **μᾶτρ-**, **ός**, γεν. *-ως* και *-ω*, αιτ. *-ωα* και *-ων*· πληθ. πάντοτε στην γ' κλίση, όπως *πάτρως*· **1**. θεός από την πλευρά της μητέρας, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **2**. οποιαδήποτε συγγένεια από την πλευρά της μητέρας, σε Πίνδ., Ευρ. **3**. *μητροπάτωρ*, σε Πίνδ.

**μηχᾶνάομαι** (**μηχανή**)·

**A**. Ίων. **-έομαι**, μέλ. *-ήσομαι*, αόρ. *ἀ' ἐμηχανησάμην*, παρακ. *μεμηχάνημαι*· Επικ. τύποι, β' πληθ. *μηχανάασθε*, γ' πληθ. ενεστ. και παρατ. *μηχανόονται*, *-ωντο*, γ' ενικ. ευκτ. *μηχανόωτο*, απαρ. *-άσθαι*, αποθ.· όπως το Λατ. *machinari*, **I**. **1**. κάνω (κάτι) με τέχνη, συναρμολογώ, χτίζω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· γενικά, προετοιμάζω, ετοιμάζω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2**. επινοώ, μηχανεύομαι, με τέχνασμα ή δόλο, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης, απλώς, προκαλώ, έχω ως αποτέλεσμα, σε Ηρόδ., Αττ.· αμτβ., καταστρώνω σχέδια, σε Ομήρ. Οδ.· με αιτ. και απαρ., επινοώ ώστε να κάνω ή να μπορεί να γίνει κάτι, σε Ξεν. **II**. Μέσ., προμηθεύομαι για τον εαυτό μου, σε Σοφ., Ξεν. **B**. το Ενεργ. *μηχανάω* χρησιμ. από τον Όμηρ. μόνο στην Επικ. μτχ., *ἀτάσθαλα μηχανόωντας*, επινοώντας ολέθρια αποτελέσματα, σε Ομήρ. Οδ., και από τον Σοφ. στο απαρ. *μηχανᾶν*· αλλά ο παρακ. *μεμηχάνημαι* χρησιμοποιείται με Παθ. σημασία από τον Ηρόδ. και στους Αττ.· επίσης με Ενεργ. σημασία, σε Πλάτ., Ξεν.

**μηχᾶνή**, Δωρ. **μᾶχανά**, ή (**μῆχος**), Λατ. *machina*· **I**. **1**. εργαλείο, μηχανήμα για ανύψωση βαρών και παρόμοια, σε Ηρόδ.· *μηχανή Ποσειδῶνος*, λέγεται για τρίαίνα, σε Αισχύλ.· *λαοπόροις μηχανοῖς*, λέγεται για τη γέφυρα από πλοία που έφτιαξε ο Ξέρξης, στον ίδ. **2**. πολεμική μηχανή, σε Θουκ. **3**. θεατρικό μηχανήμα, με το οποίο οι θεοί φαίνονταν να εμφανίζονται μετέωροι, σε Πλάτ.· απ' όπου η παροιμ. για κάθε αιφνίδια εμφάνιση, *ὥσπερ ἀπὸ μηχανῆς*, (πρβλ. Λατ. *deus ex machina*), σε Δημ. **II**. **1**. κάθε επινόηση ώστε να επιτευχθεί κάτι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· στον πληθ. *μηχαναί*, πονηριές, δόλοι, τεχνάσματα, απάτες, σε Ησίοδ., Αττ.· *μηχαναῖς Διός*, με τα τεχνάσματα του Δία, σε Αισχύλ.· παροιμ., *μηχαναί Σισύφου*, σε Αριστοφ.· φράσεις, *μηχανὴν* ή

*μηχανὰς προσφέρειν*, σε Ευρ., *εὐρίσκειν*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· με γεν., *μηχανὲς κακῶν*, μια επινόηση κατά των ασθενειῶν, σε Ευρ.· αλλά, *μηχανὴ σωτηρίας*, τρόπος για να παρασχεθεῖ ασφάλεια, σε Αισχύλ. **2.** *οὐδεμία μηχανή (ἔστι) ὅπως οὐ*, με μέλ., σε Ηρόδ.· επίσης, *μὴ οὐ*, με απαρ., στον ίδ. **3.** σε επιρρ. φράσεις, *ἐκ μηχανῆς τινος*, με τον ένα ή τον ἄλλο τρόπο, στον ίδ.· *μηδεμιῇ μηχανῇ*, με κανένα τρόπο, σε καμία περίπτωση, στον ίδ.

**μηχάνημα, -ατος, τό, I.** = *μηχανή*, πολεμική μηχανή, που χρησιμ. σε πολιορκίες, σε Δημ. **II.** ευφυὲς τέχνασμα, πανούργα δουλειά, στους Τραγ.· λέγεται για το ἔνδυμα με το οποίο η Κλυταίμνηστρα τύλιξε τον Αγαμέμνονα στο μάνιο του, σε Αισχύλ.

**μηχᾶνιτέον**, ρημ. επίθ. του *μηχανάομαι*, κάτι που πρέπει να επινοηθεῖ, σε Πλάτ.

**μηχᾶνιτικός, -ή, -όν**, = *μηχανικός*, σε Ξεν.

**μηχᾶνικός, -ή, -όν, I. 1.** γεμάτος από εναλλακτικά σχέδια, ευρηματικός, ιδιοφυής, ἔξυπνος, σε Ξεν. **2.** με γεν. πράγμα., ικανός να προμηθεύει, στον ίδ. **II.** γι' αὐτόν που ανήκει ή αναφέρεται στις μηχανές, μηχανικός, σε Αριστ.· *ὁ μηχανικός*, εφευρέτης μηχανῶν, μηχανικός, σε Πλούτ.

**μηχᾶνιώτης, -ου, ὁ**, επινοητικός, σε Ομηρ. Ὑμν.

**μηχᾶνο-δίφης, -ου, ὁ (δίφᾶω)**, αὐτός που εφευρίσκει τεχνάσματα, σε Αριστοφ.

**μηχᾶνοίεις, -εσσα, -εν (μηχανή)**, ιδιοφυής, σε Σοφ.

**μηχᾶνο-ποιός, ὁ (ποιέω)**, μηχανικός, κατασκευαστής πολεμικῶν μηχανῶν, σε Πλάτ., Ξεν.· μηχανικός θεάτρου (χειριστής θεατρικῶν μηχανημάτων), σε Αριστοφ.

**μηχᾶνορράφέω**, καταστρώνω δόλια σχέδια, σε Αισχύλ.

**μηχᾶνορ-ράφος, -ον (ράπτω)**, αὐτός που ασχολεῖται με δολοπλοκίες, σε Σοφ.· με γεν., *μηχανορράφος κακῶν*, δόλιοι πρωταίτιοι συμφορῶν, σε Ευρ.

**μηχᾶν-ουργός, -όν (\*ἔργω)**, = *μηχανοποιός*, σε Ανθ.

**μηχᾶνο-φόρος, -ον**, μεταφορέας σε πολεμικές, στρατιωτικές μηχανές, σε Πλούτ.

**μῆχαρ, τό**, = *μῆχος*, σε Αισχύλ.

**μῆχος, τό**, μέσο, τρόπος, γιατρικό, σε Ομήρ. Ιλ.· *μῆχος κακοῦ*, γιατρικό για ασθένεια, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· *κακῶν*, σε Ευρ.

**μιά, ἡ**, γεν. *μιάς*, Επικ. και Ιων. *μιῆς*, δοτ. *μιᾶ, μιῆ*, αιτ. *μιάν*, θηλ. του *εἶς, ἕν*, μία (τακτικό αριθμητικό).

**μιαίνω**, μέλ. *μιᾶνῶ*, αόρ. *ἀ' ἐμίγηνα*, Δωρ. και Αττ. *ἐμίᾶνα*, παρακ. *μεμιάγκα* — Μέσ., αόρ. *ἀ' ἐμίγηνατο* — Παθ., μέλ. *μιανθήσομαι*, αόρ. *ἀ' ἐμιάνην*, Επικ. *μιάνθην*, παρακ. *μεμιάσμαι*· **1.** κανονικά, μπογιατίζω, βάφω, *ἐλέφαντα φοίνικι μαΐνειν* (πρβλ. *violaverit ostro si quis ebur*, σε Βιργ.), σε Ομήρ. Ιλ. **2.**

κηλιδώνω, λεκιάζω, μολύνω, ιδίως με αίμα, *μιάνθην* (Επικ. *γ' δυϊκ. αντί μιανθήτην*), *αἵματι μηροῖ*, σε Ομήρ. Ιλ.· *αἵματι πεσεῖ μιανθείς*, σε Σοφ.· *μιαίνω τοὺς θεῶν βωμοὺς αἵματι*, σε Πλάτ.· *βορβόρω ὕδωρ μιαίνων*, σε Αισχύλ. **3.** λέγεται για κηλίδες στην ηθική κάποιου, μολύνω, κηλιδώνω, σε Πίνδ., Τραγ.· απ' ὅπου ο Σοφ. αναφέρει, *θεοὺς μιαίνειν οὐ τις ἀνθρώπων σθένει* — Παθ., υφίσταμαι τέτοια κηλίδωση, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *μιαίνεσθε τὴν ψυχὴν*, σε Πλάτ.· *τῆς ἄλλης (γῆς) αὐτῷ μεμιασμένης*, σε Θουκ.

**μιαιφονέω, I. 1.** μολύνομαι από αίμα φόνου που έχω διαπράξει, σε Ευρ. **2.** με αιτ., φονεύω, σε Ισοκρ., Πλάτ.

**μιαιφονία, ἡ, I.** τύψη που προέρχεται από αίμα που χύθηκε σε φόνο, σε Δημ., Διόδ. **II.** μόλυνση από ωμοφαγία, σε Πλούτ.

**μιαί-φόνος, -ον**, στιγματισμένος από αίμα, αιμοδιψής, αιματηρός, σε Ομήρ. Ιλ.· μολυσμένος με αίμα, ένοχος αιματοχυσίας, φόνου, στους Τραγ.· με γεν., *μιαίφονος τέκνων*, κηλιδωμένη με το αίμα των παιδιών σου, σε Ευρ.· συγκρ. -ώτερος, σε Ηρόδ., Ευρ.· υπερθ. -ώτατος, στον ίδ.

**μιάνθην, 1.** Επικ. αντί *έμιάνθην*, Παθ. αόρ. α' του *μιαίνω*, **2. γ'** δυϊκ. αντί *μιάνθητην*.

**μιαρία, ή, (μιαρός)**, κτηνωδία, σε Ξεν., Δημ.

**μιαρό-γλωσσο, -ον (γλωσσα)**, βωμολόχος, χυδαιολόγος, σε Ανθ.

**μιαρός, -ά, -όν (μιαίνω)**, **1.** κηλιδωμένος με αίμα, σε Ομήρ. Ιλ.· μολυσμένος με αίμα από φόνο, σε Ευρ. **2.** γενικά, ρυπαρός, μολυσμένος, βρώμικος, σε Ηρόδ.· με ηθική έννοια, σε Σοφ.· ως όρος για το ρυπαρό όνειδος, κτηνώδης, χυδαίος, αποκρουστικός, σε Αριστοφ.· *μιαρά φωνή*, άξεστη, κτηνώδης φωνή, στον ίδ.· επίρρ. *μιαρώς*, στον ίδ.

**μιάσμα, -ατος, τό (μιαίνω)**, **I.** κηλίδα, ρυπαρότητα, στίγμα ενοχής, Λατ. *riaculum*, στους Τραγ. κ.λπ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, κηλιδωση, στιγματισμός, σε Αισχύλ., Σοφ.

**μιάστωρ, -ορος, ό (μιαίνω)**, **I.** εξαθλιωμένος άνθρωπος, στιγματισμένος από διάπραξη εγκλήματος, άθλιος, ένοχος, μιαρός, Λατ. *homo riacularis*, στους Τραγ. **II.** *άλάστωρ*, τιμωρός ενός εγκλήματος, στους ίδ.

**μίγα[ι]**, επίρρ., σε μείξη με, με δοτ., σε Πίνδ.

**μιάζομαι**, Επικ. αντί *μίνγνυμαι*, συναναστρέφομαι, σε Ομήρ. Οδ.

**μιάζ, -άδος, ό και ή (μίγα)**, αυτός που προήλθε από μείξη, σε Ευρ.

**μιάδα**, επίρρ. -*μίγα*, αναμεμειγμένα, ανάκατα, σε Ομήρ. Οδ.· με δοτ., *μιάδα θεοῖς*, ανάμεσα στους θεούς, σε Ομήρ. Ιλ.

**μιάδην**, επίρρ. *μιάδα*, σε Ομηρ. Ύμν.

**μίγμα, -ατος, τό (μίνγνυμι)**, μείγμα, *μίγματα*, παρασκευάσματα, φάρμακα που προέρχονται από ανάμειξη συστατικών, σε Κ.Δ.

**μίνγνυμι**, προστ. *μίνγνυ*, παρατ. *έμίνγνυν*, ποιητ. *μίνγνυον*, μέλ. *μίζω*, αόρ. α' *έμιζα*, απαρ. *μίζαι* — Παθ., γ' πληθ. παρατ. *έμίνγνυντο*, μέλ. *μεμίζομαι* και *μιγήσομαι*, επίσης, Μέσ. μέλ. *μίζομαι*, αόρ. α' *έμίχθην*, αόρ. β' *έμίγην [ι]*, Επικ. *μίγην*. Επικ. γ' ενικ. Παθ. αόρ. β' *μίκτο* ή *μῖκτο*, παρακ. *μέμιγμαι*, Επικ. γ' ενικ. υπερσ. *μέμικτο*, υπάρχει επίσης ένας ενεστ. **μίσγω**, Παθ. *μίσγομαι*.

**A.** όπως το Λατ. *miscuo*, **I.** ανακατεύω, αναμειγνύω, κυρίως λέγεται για υγρά, *οἶνον καὶ ὕδωρ*, σε Όμηρ.· *μίνγνυμί τί τινι*, ανακατεύω κάτι με κάτι άλλο, στον ίδ. κ.λπ. **II.** γενικά, ενώνω, συνάπτω. **1.** με εχθρική σημασία, *μείζαι χεῖράς τε μένος τε*, συμμετέχω σε μάχη, έρχομαι στα χέρια, σε Ομήρ. Ιλ.· *Άρη μίξουσιν*, σε Σοφ. **2.** φέρνω σε επαφή με, καθιστώ γνώριμο με, *άνδρας μισγέμεναι κακότητι*, οδηγώ τους άνδρες στη δυστυχία, σε Ομήρ., Οδ.· αντιστρόφως, *πότμον μῖζαι τινι*, επιφέρω σ' αυτόν τον θάνατο, σε Πίνδ. **B. 1.** Παθ., είμαι ανακατεμένος με, αναμεμειγμένος σε, *προμάχοισιν έμίχθη*, σε Ομήρ. Ιλ.·

*έώλπει μίξεσθαι ξενίη*, έλπιζε να συνδεθεί με δεσμούς φιλοξενίας, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, αναμειγνύομαι με, συναναστρέφομαι με, συμβιώνω με, στο ίδ., σε Αισχύλ.· απόλ. στον πληθ., λέγεται για ποικίλα πρόσωπα, συναναστρέφομαι, σε Ομήρ. Οδ. **2.** έρχομαι σε επαφή με, *κάρη κονίησιν έμίχθη*, το κεφάλι του κυλίστηκε στη σκόνη, σε Όμηρ.· *έν κονίησι μιγήναι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *κλισήσι μιγήναι*, φθάνω, τους πλησιάζω, στο ίδ.· *μίσγεσθαι ές Άχαιούς*, πηγαίνω να ενωθώ μ' αυτούς, σε Ομήρ. Ιλ.· *μίσγεσθαι ύπερποταμοῖο*, διασχίζω το ποτάμι, στο ίδ.· *μίσγεσθαι φύλλοις, στεφάνοις*, φτάνω στο σημείο, δηλ. κερδίζω το στέμμα της νίκης, σε Πίνδ. **3.** με εχθρική σημασία, συμπλέκομαι σε μάχη, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** έχω σεξουαλική επαφή,

συνουσιάζομαι, λέγεται για άνδρες και γυναίκες, σε Όμηρ.: *φιλότητι και έν φιλότητι μιγῆναι*, στον ίδ.: *εὐνή ἔμικτο*, σε Ομήρ. Οδ.

**Μίδας[ī]**, γεν. -ου ή -α, Ιων. **Μίδης, -εω, ό**, ο Μίδας, βασιλιάς της Φρυγίας, παροιμιώδης για τα πλούτη του, σε Τυρτ., Πλάτ.

**μιήνη**, γ' ενικ. υποτ. αόρ. α' του *μιαίνω*.

**Μίθρας, -ου, ό**, Μίθρας, περσική ηλιακή θεότητα, σε Ξεν.

**μικρός, -ά, -όν**, Δωρ. αντί *μικρός*, σε Αριστοφ., Θεόκρ.

**μικκύλος[ũ]**, υποκορ. του *μικρός*, σε Μόσχ.

**mīkr-ἄδϊκητής, -οũ, ό**, αυτός που διαπράττει ασήμαντα αδικήματα, σε Αριστ.